

راهنمای علمی استفاده از آبهای کشاورزی

برای پرورش ماهی قزل آلا

(رنکین کمان)

مؤلف: مهندس رضا فراهمانی

انتشارات دریا سر

۱۳۸۹

سرشناسه	: فراهانی، رضا، ۱۳۴۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای عملی استفاده از آبهای کشاورزی برای پرورش ماهی قزل‌آلا (رنگین کمان) / رضا فراهانی.
مشخصات نشر	: تهران: دریا سر، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۴ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۲۵۰۰۰ ریال 2-16-8965-978-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه‌نامه .
موضوع	: قزل‌آلای رنگین کمان --- پرورش و تکثیر
موضوع	: ماهی پرورشی - حوضچه‌ها
موضوع	: شالیزارها
رده بندی کنگره	: SH۱۶۷/۴۳ف۴۳ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	: ۶۳۹/۳۷۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۰۴۱۰۲

عنوان: راهنمای عملی استفاده از آبهای کشاورزی برای پرورش ماهی قزل‌آلا

مؤلف: مهندس رضا فراهانی

ناشر: انتشارات دریاسر

چاپ: اول، ۱۳۸۹

شمارگان چاپ: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۲-۱۶-۸۹۶۵-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ می‌باشد

مرکز پخش: انتشارات دریاسر، تهران - صندوق پستی ۹۱۳-۱۴۱۸۵

تلفن ۶۶۵۹۳۵۸۸-۰۹۱۲۲۸۷۸۲۲۶

Web site: www.daryasar.com

**فواید و اهداف استفاده از آبهای کشاورزی
برای پرورش ماهی قزل آلا**

- استفاده بهینه از آب کشاورزی
- افزایش سهم بهره وری از آب
- تولید پروتئین حیوانی و گوشت سفید
- افزایش تولید محصولات مزرعه کشاورزی
- کمک به اقتصاد خانوار کشاورز
- ایجاد شغل در زمان بعد از برداشت محصول کشاورزی
- افزایش خودمصرفی ماهی در محل تولید
- ترویج مصرف گوشت ماهی در مناطق کشاورزی
- افزایش مصرف گوشت ماهی در سبد خانوار کشاورز

پیش گفتار مولف

پرورش ماهی، بخشی از کشاورزی بوده که ابتدای فعالیت بشر در این زمینه به حدود ۱۵۰۰ سال قبل از میلاد برمی گردد که فان لی در چین با رهاسازی تعدادی ماهی در حوضچه های ذخیره آب، مبادرت به پرورش آن نمود. رفته رفته با پیشرفت تکنولوژی و افزایش نیاز بشری به این غذای غنی از پروتئین، احداث مزارع خرد و کلان و تکثیر گونه های اقتصادی در دستور کار قرار گرفت. بر اساس آن تئوری کارشناسی که "هرجا آب هست ماهی هم می تواند باشد" امروزه هزاران مرکز و مزرعه تکثیر و پرورش انواع گونه هایی که ارزش غذایی و پرورش را دارند احداث شده و شاید این امر، پراکنش و توسعه مزارع در مناطق مختلف سبب شده به تناسب، با ایجاد بازارها و مصارف محلی به نوعی ترویج مصرف آبزیان نیز در دستور کار قرار گیرد. اگرچه از پرورش ماهی در ایران حدود ۶ دهه می گذرد ولیکن پرورش ماهی قزل آلا ی رنگین کمان که موطن اصلی آن آمریکا می باشد به لحاظ پذیرش شرایط تکثیر و پرورش و خوب آداپته شدن و مقاوم بودن امروزه در اکثر کشورها پرورش داده می شود. در ایران هم از سال ۱۳۴۰ در ماهی سرای کرج اولین مزرعه پرورش ماهی سردآبی ایران فعال شد و در حال حاضر در اکثر مناطق کشور پرورش داده می شود که

بخش اعظم آن با استفاده از آبهای کشاورزی از جمله در استخرهای ذخیره آب کشاورزی (موجود) و یا استخرهای ذخیره جدیدالاحداث و یا مزارع کوچک (خرد) و شالیزارها و کانالهای کشاورزی - استخرهای خاکی و نهرهای کشاورزی می باشد که در راستای اطلاع رسانی و کمک به کشاورزان قادر به وارد شدن به این عرصه فعالیت تولیدی، بر آن شدم کتاب حاضر را که مختصری در خصوص پرورش ماهی قزل آلا ی رنگین کمان می باشد را با اطلاعات راهبردی و آخرین تکنیک های بکارگیری در این مزارع را برای عزیزانی که قصد دارند از آب مصرفی کشاورزی خود استفاده بهینه نمایند و سهم بهره وری از آب را با پرورش ماهی افزایش می دهند، تدوین نمایم. این امر نه تنها سبب تولید پروتئین و گوشت سفید می شود بلکه با استفاده از پساب مزارع سبب افزایش تولید محصولات کشاورزی تا ۲ و ۳ برابر می شود و باعث کمک به اقتصاد خانوار و جلوگیری از مهاجرت روستائیان و همچنین عرضه و مصرف محلی آبزیان خواهد شد و اثرات مناسبی در ترویج و بالابردن مصرف سرانه می گذارد. لذا تالیف این اثر خالی از اشکال نبوده و از همفکری همه عزیزان که در نگارش آن یاری نموده اند از جمله مدیریت انتشارات دریاسر کمال تشکر و قدردانی را دارم و امیدوارم این استاد و سایر اساتید و دانشجویان اینجانب را در راستای تجارب کسب شده مساعدت فرمایند.

رضا فراهانی

بهار ۱۳۸۹

فهرست مطالب

- بخش ۱- آبری پروری ۹
- بخش ۲- فاکتورهای فیزیکوشیمیایی آب مناسب برای پرورش ماهی قزل‌آلا ۱۳
- بخش ۳- حمل و نقل لارو و بچه ماهی ۲۹
- بخش ۴- رهاسازی بچه ماهی برای پرورش ۳۹
- بخش ۵- زیست‌سنجی ماهیان در حال پرورش ۴۳
- بخش ۶- سیستمهای پرورش ماهی قزل‌آلا ۴۷
- بخش ۷- پرورش قزل‌آلا در حوضچه‌های دومنظوره کشاورزی (استخرهای موجود) ۶۹
- بخش ۸- پرورش ماهی قزل‌آلا در استخرهای دومنظوره احداثی ۷۹
- بخش ۹- پرورش ماهی قزل‌آلا در شالیزارها ۸۵

بخش ۱۰- پرورش ماهی قزل‌آلا در کانالهای آب کشاورزی ۸۹

بخش ۱۱- پرورش ماهی قزل‌آلا در استخرهای خاکی ۹۳

بخش ۱۲- مراحل و روند اداری اخذ مجوزها برای آغاز کار پرورش ۹۷

ماهی